

24. februar 2010

Novo poročilo: GS RASTLINE NE PRIPOMOREJO K REŠEVANJU PROBLEMA PODNEBNIH SPREMEMB

10% zmanjšanje gojenja GS rastlin v Evropi

Bruselj, 23.2./Ljubljana, 24.2.2010

Na isti dan, ko biotehnoška industrija objavlja svoje vsakoletne številke in poročila, novo poročilo Friends of the Earth (FOE) International razkriva, da so trditve industrije o potencialih GS rastlin glede reševanja problema podnebnih sprememb pretirane in prezgodnje. [1] O tem poročila Inštitut za trajnostni razvoj, slovenski partner v projektu FOE.

Novo poročilo "Komu koristijo GS kmetijske rastline" preiskuje dokaze za te trditve in razkriva, da bi GS rastline lahko dejansko še povečale ogljikove izpuste, ne da bi nahranile svet. To je posledica dejstva, da so GS rastline odgovorne za ogromno povečanje rabe pesticidov v ZDA in Južni Ameriki, kar povečuje rabo fosilnih goriv. Gojenje GS soje za krmo v industrijski živinoreji prav tako prispeva k pospešenemu izsekavanju gozdov v Južni Ameriki. [2]

Poročilo osvetljuje tudi dejstvi, da svetovna pridelava GS rastlin ostaja omejena na do tri odstotke vseh kmetijskih zemljišč in da je skoraj vsa (99%) pridelava GS rastlin namenjena za živalsko krmo in biogoriva, ne pa za prehrano.

Vlade posameznih držav zaradi še vedno obstoječe zaskrbljenosti glede negativnih učinkov GS rastlin še vedno ostajajo previdne pri uvajanju le-teh. Indija je zaradi vsesplošnih skrbi glede zdravstvenih, okoljskih in socialno-ekonomskih učinkov pred par tedni sprejela moratorij na gojenje prve GS rastline, namenjene za prehrano (bt jajčevce).

V Evropi pa se je površina zemljišč, namenjenih za pridelavo GS pridelkov, zmanjšala že peto leto zapored; to pomeni zmanjšanje za več kot deset odstotkov glede na leto 2008. To odraža trajno zaskrbljenost javnosti in politike glede negativnih učinkov GS rastlin. V letu 2009 je Nemčija, največja članica EU, postala šesta država članica, ki je prepovedala gojenje GS koruze, s čimer se je površina za pridelavo GS pridelkov zmanjšala na delež, ki je manjši od 0,05 odstotka vseh kmetijskih površin. [3]

Kirtana Chandrasekaran, predstavnica Friends of the Earth Europe na področju GSO, je povedala: *"Število polj z GS pridelki se v Evropi vztrajno zmanjšuje, obenem pa čedalje več Evropejcev zahteva kmetovanje, ki koristi tako ljudem kot tudi planetu. Za evropske vlade bi bilo dobro, da se usmerijo stran od GS rastlin pri reševanju problema podnebnih sprememb in usmerijo svoje dejavnosti k spodbujanju kmetijskih praks, ki so ugodne za ljudi in ves planet."*

Navkljub desetletjem raziskav, še vedno ni v prodaji nobene GS rastline s povečanim pridelkom, odpornostjo na sušo, odpornostjo na slanost, povečano prehransko vrednostjo in drugimi koristnimi lastnostmi, ki jih biotehnoška podjetja obljublajo že dolgo časa.

GS rastline prav tako ovirajo razvoj resničnih rešitev za lakoto in podnebne spremembe – z onemogočanjem financiranja in omejevanjem dostopa kmetovalcev do semen in znanja. Ekološko kmetijstvo in tradicionalno znanje so ključni dejavniki pri soočanju s prihajajočimi izzivi. [5]

Koordinator za prehrano pri Friends of the Earth International, Martin Drago, je dejal: *"Industrija GS rastline oglašuje kot rešitev za podnebne spremembe, vendar v resnici povzročajo množična izsekavanja gozdov, otežujejo preživetje kmetovalcev in povečujejo škodljive izpuste. Resnica je, da GS kmetovanje ni zgodba o uspehu. Mali kmetje po vsem svetu že sedaj uporabljajo planetu prijazne metode kmetovanja, za lastno preskrbo in za "hlajenje" planeta. Še bolj je potrebno podpreti te metode, ne pa ekološko in socialno uničevalnih metod GS kmetovanja."*

Za več informacij nas prosimo pokličite na:

Anamarija Slabe, Inštitut za trajnostni razvoj (partner v projektu FOE)
Tel. 041 725 991 in (01) 43 97 465

Kirtana Chandrasekaran, Friends of the Earth Europe:
Tel: +44 (0) 20 7566 1669 and +44 (0) 79619 86956 (mobilni telefon)

Opombe

[1] Poročilo Friends of the Earth International je objavljeno dan pred letnim poročilom z naslovom 'Global Status of Commercialized Biotech', ki ga izdaja ISAAA (International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications), financirana s strani industrije, ki promovira GS rastline kot ključ do rešitve problema lakote in revščine.

Komu koristijo GS kmetijske rastline'

http://www.foeeurope.org/GMOs/Who_Benefits/who_benefits_full_report_2010.pdf

[2] Novejši podatki USDA (US Department of Agriculture) so pokazali, da so v letu 2008 GS rastline potrebovale 26 odstotkov več kg pesticidov na hektar kot konvencionalne sorte. Študija brazilske vladne agencije iz leta 2007 je ugotovila, da se je raba glifosata od leta 2000 do 2005 povečala za osemdeset odstotkov. V Argentini vsako leto izgine več kot dvesto tisoč hektarov gozdov, večinoma zaradi širjenja plantaž in nasadov GS soje.

[3] Monsanto GS koruza MON810 je edina GS rastlina, dovoljena za pridelavo v Evropi. Avstrija, Francija, Nemčija, Madžarska, Poljska in sedaj še Nemčija, so prepovedale gojenje MON810 zaradi okoljskih in zdravstvenih razlogov.

[4] 99 odstotkov biotehnoških kmetijskih pridelkov sestavljajo le štiri vrste kmetijskih rastlin in le dve gensko spremenjene lastnosti – prenašanje herbicidov in/ali odpornost na določene žuželke. Velika večina GS rastlin v pripravi so prav tako tolerantne na herbicide ali odporne na žuželke.

[5] UNEP, 2008 Ekološko kmetijstvo in prehranska varnost v Afriki (UNEP, 2008 Organic Agriculture and Food Security in Africa). Glej http://www.unctad.org/en/docs/ditcted200715_en.pdf

IAASTD, 2008 Kmetijstvo na razpotju - Ključne ugotovitve (IAASTD, 2008 Agriculture at a Crossroads Key findings), Glej [http://www.agassessment.org/reports/IAASTD/EN/Agriculture%20at%20a%20Crossroads_Global%20Summary%20for%20Decision%20Makers%20\(English\).pdf](http://www.agassessment.org/reports/IAASTD/EN/Agriculture%20at%20a%20Crossroads_Global%20Summary%20for%20Decision%20Makers%20(English).pdf)

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Pisarna: Trubarjeva 50 (Okoljski center)

Tel. (01) 4397 465

GSM 041 725 991

Faks (01) 4397 105

info@itr.si; www.itr.si